

Tulosityksikköohje

5

09

12.9.2019

Tämä ohje kumoaa aikaisemmat vastaaville työnjohtajille annetut erityistä palotarkastusta koskevat ohjeet ja ohje astuu voimaan välittömästi.

OHJE VASTAAVILLE TYÖNJOHTAJILLE ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA VARTEN

Erityinen palotarkastus on rakennustyömaalla ennen rakennuksen käyttöönottotarkastusta suoritettava palotarkastus.

Erityisen palotarkastuksen suorittaa pelastusviranomainen. Käyttöönottotarkastuksen suorittaa rakennusvalvonta-viranomainen. Tarkastuksilla on oltava käytettävissä kaikki edellytetyt viranomaisen leimaamat lupa-asiakirjat, mukaan lukien palotekninen suunnitelma tai muistio.

Huom! Kaikki rakennuslupaan liittyvät muutokset tulee hoitaa kohteen pääsuunnittelijan kautta, joka varmistaa muutoksen aiheuttamat toimenpiteet viranomaisilta (esim. muutoskuvat). Tällä menettelytavalla varmistetaan siitä, että ainakaan muutostyöt eivät ole käyttöönoton esteenä.

Erityinen palotarkastus on tilattava K-U pelastuslaitokselta viimeistään kolme viikkoa ennen aiottua tarkastusajankohtaa. Tarvittaessa ajan voi peruuttaa tai siirtää mikäli projekti viivästyy. Tarkastus pyydetään rakennuslupalausannon antajalta, tarkemmat yhteystiedot löytyvät K-U pelastuslaitoksen internet-sivuilta. Tarkastuksessa on oltava paikalla vastaava työnjohtaja, rakennushankkeeseen ryhtyvä ja hänen tarpeelliseksi katsomansa muut henkilöt (esim. iv- tai sähkötyönjohtajat).

ENNEN ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA TULEE SEURAAVIEN ASIOIDEN OLLA KUNNOSSA:

Yleistä

- ❑ Rakennusluvan mahdolliset ehdot on luettu ja ehtojen mukaiset toimenpiteet on suoritettu.
- ❑ Rakennuslupalausannon mukaiset erityissuunnitelmat on laadittu, esitelty pelastusviranomaiselle, toimitettu Lupapistejärjestelmään ja saatu hyväksyntä Lupapistejärjestelmässä.
- ❑ Koko kiinteistö rakennuksineen ja piha-alueineen on siinä kunnossa, että se on käyttäjille turvallinen ja siisti.
- ❑ Riittävän suuret ja helposti havaittavat osoitenumerot (mielellään valaistut) on asennettu näkyvälle paikalle, mahdolliset opastaulut on asennettu paikoilleen.

Pelastustiet

- ❑ Pelastusajoneuvojen reitit (pelastustie) ovat valmiit, käyttökunnossa ja on suoritettu koeajo ennen erityistä palotarkastusta.

Tulosityksikköohje

5

09

12.9.2019

- Viralliset rakennuslupakuviin merkityt pelastustiet ja nostopaikat on mitoitettu oikein, opastettu liikennemerkkein, sekä lisäksi kuvattu mahdollisessa kiinteistön opastaulussa erillisen K-U pelastuslaitoksen pelastustieohjeen mukaisesti.
- Virallisen pelastustien omaaviin kohteisiin on asennettu porrashuoneisiin laminoidut turvallisuusopasteet.

Rakenteet

- Tyyppihyväksytyistä palotekniikkaan liittyvistä rakennusosista on esitettävä valmistajan tyyppihyväksyntädokumentit.
- Määräyksistä ja tyyppihyväksynnöistä poikkeavista pintamateriaaleista, palo-ovista ja paloikkunoista karmeineen, palonsuojauksista yms. on olemassa tarvittavat todistukset ja viranomaishyväksynät.
- Palo-osastoivat rakenteet on tehty suunnitelmien mukaisesti ja läpiviennit on tiivistetty asianmukaisesti umpeen esim. ko. rakenteeseen soveltuvalla palomassalla. Palo-ovien, -luukkujen sekä -ikkunoiden karmien kiinnitykseen ja tiivistykseen on käytetty eristettä, joka soveltuu käytettäväksi kyseisen palo-osastoivan rakennusosan palonkestoluokkaan. Palokatkojen tarkastuksesta on laadittu erillinen tarkastuspöytäkirja.
- Palo-ovet ja -luukut ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia, automaattiset palo-ovet ovat toimintakuntoiset.
- IV-kanavat on paloeristetty ja palopellit ym. palonrajoittimet on asennettu paikoilleen rakennusvalvontaviran-omaisella hyväksytetyn iv-suunnitelman mukaisesti. Savukaasujen leviämisen rajoittamisesta on huolehdittu majoitushuoneiden välillä. IV-hätäseis-painike on asennettu ja rasian kanssa on merkintä IV-hätäseis. Palopeltien koekäytön määrävälit sekä iv-kanavien nuohousvälit on merkitty rakennuksen huoltokirjaan.
- Palo-ovien toimivuudesta, läpivientien tiiveydestä sekä iv-laitteiston paloturvallisuuteen liittyvien asennusten tarkastamisesta tulee olla ko. töistä vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama tarkastuspöytäkirja.

Uloskäytävät

- Uloskäytävät täyttävät rakennusluvan mukaiset vaatimukset mm. pintakerrosten, leveyden ja korkeuden osalta.
- Poistumistieovien lukitus on toteutettu siten, että kulku avaimetta on mahdollista (Huom! myös sähkökatkosten aikana). Vaihtoehtoisista järjestelyistä on oltava paikallisen pelastusviranomaisen hyväksyntä. Mahdollinen lukitussuunnitelma on hyväksytetty pelastusviranomaisella (yleensä jos poistuminen tapahtuu jonkun toisen hallitseman tilan kautta).
- Uloskäytävien kaapeliassennukset yms. täyttävät voimassa olevat määräykset.
- Uloskäytävät ovat kulkukelpoisia, niissä ei säilytetä mitään tavaraa ja ne ovat opastettuja ulos asti.
- Sisäiset kulkuväylät on suurissa myymälätiloissa hyväksytetty viranomaisilla ja ne erottuvat muusta lattiasta esim. väritykseltään ja / tai materiaaliltaan tai on muulla tavoin selkeästi merkitty.
- Rakennusluvassa vaadittu uloskäytävän ylipaineistuslaitteisto on asennettu pelastusviranomaisilla hyväksytettyjen suunnitelmien mukaisesti ja laitteiston toimintakunto sekä varavoima on testattu. Ylipaineistusjärjestelmän testauksesta on laadittu asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönottotarkastuspöytäkirja. Ylipaineistuslaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Jokaiselle kerrokselle yli kolme kerroksisissa rakennuksissa noin 1 m:n korkeuteen on merkittävä vähintään 100mm x 200mm kerrosta osoittava numero

Tulosityksikköohje

5

09

12.9.2019

Poistumisreitti- ja turvavalaistus, poistumistieopasteet

- Poistumisreitti- ja turvavalaistusjärjestelmä on toimintakuntoinen ja toteutettu pelastusviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.
- Järjestelmän testauksesta on laadittu asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönottotarkastuspöytäkirja.
- Keskukselta löytyy esitetyt testauspäiväkirja ja järjestelmälle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Hätäkeskukseen kytketty paloilmoitin, paloilmoitin

Hätäkeskukseen liitetty paloilmoitin ja paloilmoitin (ent. palovaroitinjärjestelmä) toteutetaan ST-ohjeistoa 01 paloilmoittimen suunnittelu, asennus, huolto ja kunnossapito 2009 (2010) mukaisesti.

- Paloilmoittimen toteutuspöytäkirja on laadittu ja hyväksytty pelastusviranomaisella.
- Paloilmoittimen hätäkeskussopimus tehty ja linjavian valvonnasta on laadittu sopimus operaattorin kanssa.
- Paloilmoitinlaitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta (ent. käyttöönottotarkastus) ja laitteistolle on suoritettu käyttöönottotarkastus (ent. varmennustarkastus) tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastuslaitoksen laatimassa käyttöönottotarkastuspöytäkirjassa mainitut puutteet on korjattu ja korjaustöiden suorittamisesta on laadittu asennustöistä vastaavan työnjohtajan allekirjoittama pöytäkirja.
- Palokunnan avainsäilön (putkilukon) pesä on asennettu paikoilleen ja putkilukkoon tulevat kiinteistön avaimet ovat valmiina (pelastusviranomaisen asettaa putkilukon paikalleen erityisen palotarkastuksen yhteydessä). Suositeltava putkilukon asennuskorkeus on 2 m.
- Paloilmoitinlaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Paloilmoitinlaitteiston tulevat käyttäjät on nimetty ja koulutettu.
- Kiinteistölle on laadittu kohdekortti liitekuvineen sähköisessä muodossa ja se on hyväksytty etukäteen pelastusviranomaisella. Tulostettu kohdekortti on toimitettu paloilmoitinkaappiin.

Paloilmoitin kohdetta koskee kaikki muut kohdat paitsi hätäkeskussopimuksen laadinta.

Automaattinen sammutuslaitteisto (pois lukien omaehtoiset sammutuslaitteistot, esim. pientalot)

- Automaattisen sammutuslaitteiston suunnittelun perusteet on toimitettu pelastusviranomaiselle hyvissä ajoin ennen asennustöiden aloittamista. Jos suunnitelmat on määrätty ennakkotarkastettavaksi, on tarkastuslaitoksen lausunto esitettävä pelastusviranomaiselle.
- Automaattiselle sammutuslaitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta ja laitteistolle on suoritettu käyttöönottotarkastus tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastusten tulos on sellainen, että kiinteistö voidaan niiden puolesta ottaa käyttöön.
- Automaattiselle sammutuslaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Automaattisen sammutuslaitteiston tulevat käyttäjät on nimetty ja koulutettu.

Savunpoistolaitteisto

- Kiinteistön savunpoistolaitteet ovat toimintakuntoiset ja toteutettu pelastusviranomaisella hyväksytyn savunpoistosuunnitelman mukaisesti.

Tulosityksikköohje

5

09

12.9.2019

- Osastoidun porrashuoneen (esim. kerrostaloissa) savunpoistoluukku tai -ikkuna on alasaranoitu ja ulospäin aukeava ja se on avattavissa rakennuksen sisääntulotasolta.
- Savulohkot on toteutettu ja savulohkorakenteet on tehty esim. standardin SFS-EN 12101-1 mukaan.
- Savunpoiston laukaisupisteet sekä keskus on varustettu tarvittavilla opastekilvillä.
- Laminoidut savunpoistokaaviot sekä pelastuslaitoksen laukaisuohjeet on laadittu ja asennettu paikoilleen.
- Savunpoistolaitteiston virransaanti sähkökatkosteilanteessa on varmistettu.
- Koneellisista savunpoistopuhaltimista on suoritettu virtausmittaus imupisteestä ja tästä on laadittu pöytäkirja, josta ilmenee toteutuma suhteessa suunnitelmaan.
- Järjestelmälle on suoritettu koelaukaisu ja varavoimajärjestelmä on testattu ja testauksista on laadittu sp-laitteiston asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönottotarkastuspöytäkirja.
- Laitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Palovaroitinjärjestelmä, sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet

- Palovaroitinjärjestelmästä on laadittu asennustodistus, käyttöönottopöytäkirja, käyttöohjeet, suojausaluekartta sekä huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Asuintiloihin on asennettu sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet jokaiseen asuinkerrokseen vähintään tiheydellä 1kpl / 60m².
- Varoittimet on sijoitettu valmistajan ohjeiden mukaisesti tai kattoon vähintään 0,5m:n päähän, seinistä, ovista, ikkunoista, ulokkeista, ilmanvaihtoaukoista, tms.

Pelastustoimenlaitteiden kaapeloinnit

- Sähköasennuksissa tulee noudattaa pelastustoimenlaitteille asetettuja vaatimuksia kaapelointien osalta.

Alkusammutuskalusto

- Alkusammutusvälineet ovat paikallaan ja selkeästi opastettuja. Taukotilat ja keittiötilat on varustettu lisäksi sammutuspeitteellä.
- Pikapalopostien toimintakunto on varmistettu ja testauksesta on laadittu pöytäkirja.
- Mahdollinen vakituinen tulityöpaikka on varustettu vaadittavalla alkusammutuskalustolla.
- Alkusammutuskaluston huolto- ja tarkastusvälit on merkitty kiinteistön huoltokirjaan.

Väestönsuoja

- Väestönsuoja on toteutettu viranomaisilla hyväksytyjen suunnitelmien mukaisesti.
- Märkätilojen laatoitusten kiinnityslaastit, saumaaineet ja laatat ovat väestönsuojaan soveltuvia (tärähdyksen ja paineaallon kestäviä) tai laatoitus on tehty helposti purettaviin levyrakenteisiin.
- Mahdolliset kiinteät lattiamatot on kiinnitetty pisteliimauksella tai teippaamalla.
- Väestönsuojan matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinyhteys on tilattu ajoissa (Huom. operaattorien toimitusaika!) ja puh. nro on merkitty pistokerasian kanteen. Antennien toimivuus on testattu.
- Väestönsuojan laitteet ja varusteet ovat paikallaan ja asennettuina. Väestönsuojan opastetarrat on kiinnitetty.

Tulosityksikköohje

5

09

12.9.2019

- Väestönsuojan tiiveys- ja painekoe on suoritettu. Tiiveyskokeesta ja käyttöönottotarkastuksesta on laadittu asianmukaiset pöytäkirjat.
- Suojaan on hankittu vesiletkeä ja pikaliitin varavesiastioiden täyttöä varten sekä mahdolliseen puhelinpistokkeeseen sopiva puhelinlaite tai vaihtoehtoisesti muuntoadapteri. Käyttöohjeisiin on lisätty tarvittavat purkuohjeet tapauskohtaisen tarpeen mukaan (esim. palovillan poisto ylipaineventtiilistä, väliseinän purku sähkö- ja putkiasennusten osalta, jne).

Lämmitysjärjestelmät

- Öljylämmityslaitteistosta löytyy Tukesin valtuuttaman öljypoltinasennusliikkeen asennustodistus. Pelastusviranomaisen on tarkastettava öljylämmityslaitteisto, jonka säiliön tai säiliöiden yhteistilavuus on alle 200m³, 3 kk:n kuluessa laitteiston valmistumisesta ja käyttöön ottamisesta.
- Uudet maahan upotettavat öljysäiliöt on tarkastettu pelastusviranomaisen toimesta ennen täyttöä.
- Kiinteää polttoainetta käyttävät tulisijat, lämmityskattilat ja niihin liittyvät syöttöjärjestelmät on asennettu valmistajien ohjeiden mukaisesti ja niiden polttoainevarastot sekä turvajärjestelyt ovat asianmukaiset.
- Tulisijat sekä savuhormit ovat rakennusluvan mukaiset ja ne on asennettu suojaetäisyydet huomioiden. Savuhormien valinnassa on huomioitu tulisijavalmistajan ilmoittamat savukaasujen lämpötilat.

Muut

- Kiinteistölle on laadittu käyttötarkoituksen edellyttämä lakisääteinen (Pelastuslaki 379/2011 § 15 , Pelastusasetus 407/2011 §1 ja §2) pelastussuunnitelma. Suunnitelman laatii rakennuksen tai kohteen haltija. Pelastussuunnitelman tulee olla valmis ennen käyttöönottoa ainakin keskeisten henkilöturvallisuuteen liittyvien kohtien osalta. Kohteesta laadittu poistumisturvallisuusselvitys on ajantasainen. Kokonaisuudessaan pelastussuunnitelma esitetään pelastusviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa käyttöönottamisesta. Henkilöturvallisuudeltaan vaativassa kohteessa pelastussuunnitelman on oltava kokonaisuudessaan valmis ennen rakennuksen käyttöönottoa.
- Veden, sähkön ja kaasun pääsulut on opastettu opaskilvin. Kaikkiin teknisten tilojen oviin on merkitty huonetilan sisältöä osoittava teksti. Mikäli tuotanto- ja varastotiloissa säilytetään kaasupulloja, on ulko-oveen kiinnitettävä kilpi: Kaasupullot.
- Kokoontumistilojen suurinta sallittua henkilömäärää osoittava rakennusvalvontaviranomaisen hyväksymä ja leimaama ilmoitus on kiinnitettynä kokoontumishuoneiden seinälle.
- Kerrostalojen porrastasot on numeroitu porrashuoneen seinälle jokaiseen kerrokseen. On suositeltavaa käyttää jälkiheijastavia numerokilpiä. Suosituskoko vähintään 100 mm x 200 mm.
- Majoitustilojen (hotellit, majatalot, tms.) huoneistojen oviin on kiinnitetty jälkiheijastava opaskartta, josta selviää lähimmät poistumis- ja varatiet sekä alkusammutuskaluston sijainti. Vastaavaa opaskarttaa suositellaan myös suurempiin julkisiin rakennuksiin kuten koulurakennuksiin, sairaaloihin, virastotaloihin sekä muihin suurehkoihin rakennuksiin tarpeen mukaan. Opaskartta suositellaan asennettavaksi myös uusien kerrostalohuoneistojen oviin.
- Sisusteet (huonekalut, verhot, matot, vuodevaatteet) ovat syttyvyysluokaltaan käyttötarkoitukseen soveltuvia.
- Tuotanto- ja varastotilojen pikapalopostien edustat on merkitty lattiaan esim. keltaisella raidoituksella (maalaukset tai teippaus) ja sähkökeskukset sekä liukupalo-ovet on suojattu riittävän vahvoilla törmäyesteillä.

Tulosityksikköohje

5

09

12.9.2019

- Palokunnalle vaaditut mahdolliset vesiasemat on testattu. Palokunnalle tarkoitetut sammutusveden kuivanousut ja virransyöttölaitteet ovat asennettuina ja varustettu tarpeellisin opaskilvin sekä testattu. Nousujohdot toteutettava Pelastuslaitoksen tulosityksikköohjeen 26 mukaisesti.
- Mikäli kiinteistöllä tullaan käyttämään tai varastoimaan vaarallisia kemikaaleja, pelastusviranomaiselle tai Tukesille (määristä riippuen) on toimitettu kemikaali-ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.
- Palavien nesteiden ja muiden luokiteltujen kemikaalien varastot on varustettu riittävällä ilmanvaihdolla, varastot on merkitty tarvittavilla varoitusmerkinnöillä, mahdolliset kemikaalivuototilanteet on huomioitu (esim. valuma-altaat ja / tai huonetilan kynnykset ovat paikoillaan), lattiakaivot ja viemäröinti on toteutettu siten että kemikaalit eivät pääse vuoto- tai tulipalotilanteessa leviämään.
- Räjähdyshaarallisiin tiloihin kuten esim. trukkilataamot, palavien nesteiden varastot, maalaustilat, erilaiset prosessi- ja varastotilat joissa saattaa syntyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia (pöly tai kaasu), on laadittu ATEX-Räjähdyssuojasasiakirjan mukaiset toimenpiteet, tehty ja toimivuus testattu.
- Jätevesi- ja sadevesiviemäröinti sekä pihan kaadot on toteutettu pohjavesialueella siten, että mahdolliset kemikaalivuodot ja sammutusvedet ovat hallittavissa.
- Mahdollinen kiinteistön varavoimakone on testattu ja koneelle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Mikäli rakennettavaan kohteeseen on edellytetty VIRVE-viranomaisverkon sisätilapeitto, on tukiasemat oltava asennettu, testattu, mahdolliset puhelinlaitteet hankittu sekä käyttäjät koulutettu ja tarvittavat sopimukset laadittu. Toteutettava pelastuslaitoksen tulosityksikköohjeen 19 mukaisesti.

OSITTAINEN KÄYTTÖÖNOTTO JA KORJAUSRAKENTAMINEN

Mikäli rakennus aiotaan jostain syystä ottaa käyttöön vaiheittain tai rakennusta remontoidaan siten että osa rakennuksesta on samanaikaisesti normaalissa käytössä, tulee seuraavat asiat yllä mainittujen asioiden lisäksi olla ehdottomasti kunnossa ennen osittaista käyttöönottoa tai remontin aloittamista:

- Käyttöön otettava / käyttöön jäävä rakennusosa on erotettava työmaaosasta P0 ja P1-paloluokan rakennuksissa vähintään EI60-luokkaisella ja P2- sekä P3-paloluokan rakennuksissa vähintään EI30-luokkaisella palo-osastoinnilla.
- Kiinteistön paloilmoitinjärjestelmän sekä automaattisen sammutuslaitteiston osalta on tehty suunnitelma remontin ajaksi. Suunnitelma on hyväksytty etukäteen rakennusvalvonta- sekä pelastusviranomaisella.
- Poikkeavat poistumisjärjestelyt ovat asianmukaiset ja väliaikaiset poistumisreitit on opastettu. Poistumisjärjestelyjen suunnitelma on hyväksytty etukäteen rakennusvalvonta- sekä pelastusviranomaisella.

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK

Vantaa-Kerava-Tuusula-Järvenpää-Nurmijärvi-
Hyvinkää-Mäntsälä-Pornainen

Vahvistus pvm

21.04.2005

Sivu 7(7)

Muutos

Tulosyksikköohje

5

09

12.9.2019

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Pääosa pelastuslaitoksen suorittamasta valvontatyöstä on pelastuslain 379/2011 96 §:n mukaisesti maksullista. Taksaluettelo löytyy www.ku-pelastus.fi.

Lisätietoja rakenteellisen paloturvallisuuden ohjausryhmältä, yhteystiedot www.ku-pelastus.fi

Jussi Rahikainen
riskienhallintapäällikkö

TOIMIVALTUUS

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintasääntö 28.9.2017.